

OLEJEK JAŚMINOWY

Absolutny olejek jaśminowy (absolut jaśminowy) jest otrzymywany z kwiatów jaśminka lekarskiego (*Jasminum officinale*), jaśminka wielkokwiatowego (*J. grandiflorum*) i jaśminka wielkolistnego (*J. sambac*). W artykule przedstawiono opis botaniczny tych roślin, warunki ich uprawy i pozyskiwanie surowca do celów olejkowych. Podano sposoby izolowania konkretnego i absolutu, ich cechy organoleptyczne, parametry fizykochemiczne i skład chemiczny. Scharakteryzowano najważniejsze składniki – octan benzylu, indol i jasmon. Opisano wykorzystanie absolutu w przemyśle perfumeryjnym, medycynie i aromaterapii.

DR INŻ. ANNA LIS

OLEJKI ETERYCZNE O AKTYWNOŚCI PRZECIWPALNEJ

Proces zapalny towarzyszy, a nierzadko leży u podstawy wielu chorób. Jego hamowanie jest więc niezwykle istotne z punktu widzenia skutecznej terapii. Większość dostępnych na rynku leków przeciwzapalnych posiada trudne do zaakceptowania działania uboczne, dlatego zasadnym jest poszukiwanie nowych środków o takim działaniu. Niniejszy artykuł opisuje przeciwzapalne oraz przeciwbólowe działanie olejków eterycznych w warunkach *in vivo* oraz *in vitro*. Dokonano przeglądu dostępnej na ten temat literatury, zwracając szczególną uwagę na olejki mogące być użyteczne w łagodzeniu procesów zapalnych u ludzi.

**MGR KAROLINA GRABOWSKA
MGR FARM. MAREK ELLNAIN
PROF. DR HAB. ZBIGNIEW JANECZKO**

ARCYDZIĘGIEL LITWOR – DAR DLA LUDZI OD ARCHANIOŁA

Arcydzięgiel litwor jest gatunkiem, z którym na przestrzeni wieków wiązało się wiele tradycji i wierzeń. Przypisywano mu nawet moc cudownego uzdrawiania. Szczególne uznanie zyskał jednak w XIX wieku, kiedy to określono go mianem „europejskiego żeń-szenia”.

Arcydzięgiel litwor jest rośliną dwuletnią z rodziny selerowatych. W Polsce występuje rzadko i objęty jest całkowitą ochroną, a surowiec zielarski, którym jest korzeń oraz owoce, pozyskuje się wyłącznie z upraw. Jest to roślina typowo olejkowa. Wśród pozostałych związków biologicznie czynnych, zawartych w surowcu, występują m.in. kumaryny, kwasy polifenolowe i fitosterole. Przetwory z korzenia arcydziegla pobudzają czynności wydzielnicze i wydalnicze. Poprawiają także odporność układu nerwowego. Zewnętrznie, wyciąg z korzenia, a także olejek eteryczny, stosowane są w nerwobólach, pomocniczo w bólach gośćcowych oraz zapaleniu korzonków nerwowych. Wyciąg z korzeni i owoców oraz olejek eteryczny służą do produkcji aromatycznych wódek i likierów ziołowych. Kandyzowane ogonki liściowe, tzw. „andżelika”, wykorzystywane są w cukiernictwie. Olejek arcydziegłowy znajduje zastosowanie w przemyśle kosmetycznym, perfumeryjnym, mydlarskim i chemii gospodarczej.

DR INŻ. EWELINA PIÓRO-JABRUCKA

AROMATERAPIA W PIELĘGNACJI KONI

Stosowanie aromaterapii w pielęgnacji koni, podobnie jak w przypadku psów czy kotów, to wielkie wyzwanie. Wymaga rzetelnej wiedzy, nie tylko o olejkach i ich właściwościach, ale również z zakresu weterynarii. Artykuł w przystępny sposób podaje podstawowe informacje dotyczące zasad stosowania olejków eterycznych i tworzenia odpowiednich mieszanek wykorzystywanych w codziennej pielęgnacji koni.

MGR MONIKA KALETA

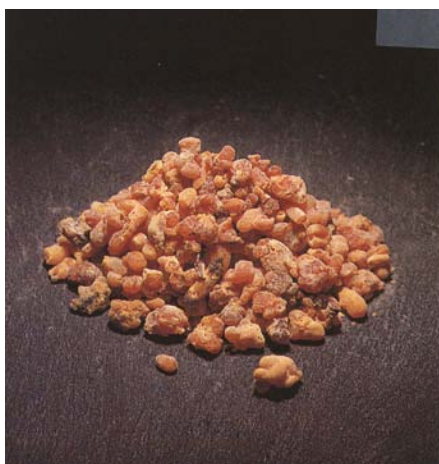
NOWINKI ZE ŚWIATA AROMATERAPII

Każdy dzień przynosi nam nowe informacje i wydarzenia. Niektóre interesują nas bardziej, do innych przywiązujemy mniejszą wagę. Poniżej znajdują Państwo kilka ciekawostek ze świata nauki, w większości potwierdzonych przez naukowców. Jednak każda z nich przybliży nas do świata nauki i pokazuje, że także świat roślin i zwierząt potrafi być bardzo pasjonujący i dostarczać nam niespodziewanych rozwiązań.

Na początek kilka informacji o olejku z rośliny zwanej kadzidłowcem. Według pracy naukowej opublikowanej w „BMC Complementary and Alternative Medicine 2009” olejek z tej rośliny może być pomocny w leczeniu nowotworów. Naukowcy z Uniwersytetu Medycznego w Oklahomie po przeprowadzeniu szeregu badań stwierdzili, że znaleźli dowód *in vitro* na to, że olejek kadzidłowca może skutecznie wspomagać niszczenie komórek rakowych pęcherza, nie naruszając przy tym struktury komórek zdrowych.

Aby udowodnić swoją tezę naukowcy ci przeprowadzili badania porównawcze na kilku innych olejkach: jodłowym, z drzewa sandałowego, cykutowym oraz z gwajakowca lekarskiego. Jednak żaden z tych olejków nie rozróżniał w swoim działaniu komórek rakowych od komórek zdrowych. Wyniki badań naukowców z Oklahomy potwierdzają inne, wcześniej przeprowadzane badania, z których wynika, że olejek kadzidłowca, ma potencjał

do niszczenia chorych komórek, nie naruszając przy tym innych prawidłowo funkcjonujących systemów organizmu ludzkiego. Gdyby faktycznie można było pozbyć się tylko komórek rakowych, nie uszkadzając komórek zdrowych, byłby to przełom szczególnie dla chorych, którym chemioterapia wyniszcza cały organizm [źródło: Aroma Connection, marzec 2009].

Żywica olibanum (Fot. archiwum)

Od redakcji:

Żywica olibanum pochodzi i wydzielana jest z drzewa kadzidłowca (Boswellia sacra) występującego na Bliskim Wschodzie (np. Syria, Izrael). Olejek eteryczny kadzidłowy (syn. olibanum) otrzymuje się z rozdrobnionej żywicy na drodze destylacji z parą wodną. Droga ekstrakcji żywicy rozpuszczalnikiem niepolarnym (benzen, toluen) - uzyskuje się tzw. rezinoidy - po oddestylowaniu tych rozpuszczalników. Z rezinoidu kadzidłowca na drodze ekstrakcji alkoholem etylowym otrzymuje się absolut olibanum. Naturalny olejek eteryczny kadzidłowca, przy bardzo niewielkiej wydajności destylacji, ma bardzo wysoką cenę, stąd często na rynku można kupić rezinoid rozpuszczony w rozpuszczalnikach np. glikolu dipropylenowym, pod nazwą olejek lub absolut, których cena jest dużo niższa. Rozcieńczone rezinoidy nie powinny być stosowane w aromaterapii, gdyż mogą powodować podrażnienia skóry. Szlachetny olejek eteryczny stosowany jest więc bardzo rzadko. Ma bardzo poszukiwany, charakterystyczny dla kadzidła, stosowanego w rytuale mszy w świątyniach katolickich, zapach.

Innym przykładem na wspinałę, naturalne wlaściwości lecznicze roślin jest substancja o nazwie forskolina, pochodząca z korzenia pokrzywy indyjskiej (*Coleus forskolhii*).

Pokrzywa indyjska (Coleus forskolhii) [kopalniawiedzy.pl]

Pochodzi ona z Indii, będących jednym z najbogatszych krajów pod względem bioróżnorodności roślin mających zbawienny wpływ na różne zdrowotne dolegliwości. Forskolina jest diterpenem pobudzającym komórki nabłonka do otwarcia, dzięki czemu kuracja antybiotykowa jest skuteczna i trafia prosto do źródła bakterii. Korzenie pokrzywy indyjskiej i pochodząca z nich forskolina są doskonale znane zarówno w medycynie niekonwencjonalnej, jak i w przemyśle farmaceutycznym. Pokrzywa indyjska to jedyne, naturalne źródło forskoliny. Forskolina ma bardzo szerokie spektrum zastosowania w medycynie. Jest substancją o szerokim działaniu farmakologicznym. Wykorzystywana jest między innymi jako środek antyalergiczny, wspomaga leczenie astmy, atopowego zapalenia skóry, a także łuszczycy. Jest skuteczna także przy niektórych zaburzeniach sercowo-naczyniowych. Wspomaga utratę wagi przy leczeniu otyłości (spalanie tłuszczu), a podawana łącznie z antybiotykami usprawnia leczenie zakażeń pęcherza moczowego. Forskolina jest także jednym z medykamentów stosowanym w medycynie ayuwerdyjskiej przy leczeniu anemii, wzdęć, obrzęków, bezsenności, licznych zakażeń oraz

przy konwulsjach. Forskolina to bardzo wszechstronna substancja także jako suplement diety sportowców i jako suplement roślinny przy różnych zaburzeniach kardiologicznych, gdzie zmniejsza ciśnienie i usprawnia przepływ krwi. Jest również stosowana do uzyskania efektu zdrowej opalenizny, gdyż stymuluje melanocyty skóry do wytwarzania pigmentu. Istnieje także możliwość, że będzie wykorzystywana do leczenia kardiologicznego i niektórych rodzajów nowotworów.

[Źródło: Tamil Nadu Agricultural University, Coimbatore, India].

Inne ciekawe komunikaty ze świata znajdziecie Państwo wewnątrz numeru 1 (59) t. 16 Zima '2010

Opr. MARTA SZYDŁOWSKA-ZYŚK

MALEDIWIY I AROMATERAPIA

Malediwy 2009 (Fot. W.S. Brud)

Położone na Oceanie Indyjskim, ponad sześć tysięcy kilometrów od Europy, wyspy koralowe Malediwy witają słońcem, bajecznymi widokami i zaskakują ... aromaterapią. Pośród błękitnego oceanu, białego piasku i szumiących palm, koralowców, wielobarwnych ryb - czyli zupełnego spokoju natury przynoszącego wypoczynek - pachnące naturalne olejki eteryczne

stosowane w formie zabiegów aromaterapeutycznych stanowią dodatkowy element relaksu. W bogatej ofercie hotelowego SPA proponowane są gościom między innymi masaże aromaterapeutyczne oraz pielęgnujące zabiegi kosmetyczne z olejkami eterycznymi. W pokojach hotelowych ustawione są kominki aromaterapeutyczne, stanowiące nie tylko element dekoracyjny - hotel oferuje gościom mieszankę relaksującą do odparowania i kąpieli skomponowaną z sześciu olejków eterycznych o działaniu uspokajającym, harmonizującym i przynoszącym równowagę ciała, umysłu i duszy.

Kominek aromaterapeutyczny -
Malediwy (Fot. W. S. Brud)

Więcej informacji wewnątrz numeru 1 (59) t. 16 Zima'2010

Ikb

ZMĘCZONE NOGI

ŻYLAKI

Anti-fatig®

BALSAM NA ZMĘCZONE NOGI
z olejkiem cytrynowym i gerniowym

Anti-veron®

ŻEL DO NÓG ZE SKŁONNOŚCIĄ DO ŻYLAKÓW
z olejkiem geraniowym i cyprysowym

- *Przynosi natychmiastową ulgę zmęczonym i „ciężkim” nogom*
- *Wygładza i nawilża naskórek*
- *Odświeża i ochładza skórę nóg*
- *pH neutralne dla skóry*
- *Pojemność 110 ml*

- *Widocznie zwięża i obkurcza żylaki*
- *Łagodzi napięcia i bóle*
- *Zmniejsza obrzęki*
- *pH neutralne dla skóry*
- *Pojemność 110 ml i 500 ml*

SKUTECZNE, BEZPIECZNE I NAJTAŃSZE W SWOJEJ KLASIE

POLLENA®
Aroma

Pollena-Aroma Sp. z o.o., 03-115 Warszawa, ul. Klasyków 10
tel.: (022) 811 42 21, 811 42 75, fax (022) 811 92 28
e-mail: aroma@pollenaaroma.com, www.pollenaaroma.com